

ספר תפארת ישראל - פרק כה

ומפני כך החדש הזה בפרט מזלו תאומים, כי השלישי אשר הוא בין שנים והוא מחבר השנים הרי בכח השלישי יש שנים כי הוא מתחבר לזה ולזה כאשר הוא ביניהם ולכך השלישי מזלו תאומים, וראוי שתנתן בו התורה שהם נחשבים אחים כמו תאומים. ודברים אלו עמוקים וברורים מאד כאשר תבין כי התורה מוכן לה השלישי כמו שהיה כל ענין התורה על ידי שלישי, כמו שדרש ההוא גלילאי כמו שהתבאר למעלה, ובשביל זה הוחרר השלישי לתורה עיין שם, וכאשר יצאו ממצרים הזמן הזה תחלת מנין ישראל ואין זמן מוכן רק השלישי:

דרשות המהר"ל - דרוש על התורה (המשך)

הרי עיינו רואות כי אצל אדם נח אברהם וישראל אמר לכל זמן ואצל התורה אמר עת, והוא לטעם שאמרנו כי הדבר השכלי שייך בו לשון עת בשאינו נופל תחת הזמן כלל רק שהעת שייך אליו. לכן בהיות העתה הוא המחבר הזמן כי הוא תכלית העבר והתחלת העתיד שזהו העתה כנודע ליודעי ענין הזמן. והעתה הנה א"כ הוא השלישי חבר הזמן המתחלק לשני חלקי עבר ועתיד ואיננו זמן בעצם, לכך לא נתייחד לנתינת התורה כי אם החדש השלישי ככתוב ועת לכל חפץ שהעת הוא אמצעי ומשולש בין שני גבולי הזמן. ומפני כי השלישי הוא המחבר בין השנים והנה כחו יעלה על השנים, לכן בחדש הזה מזלו תאומים אשר נאמר על שני אחים שוים והוא דבר מופלג בחכמה. וראוי היה להנתן בו התורה שהיא תאומי צביה לישראל הנחשבים לגמרי כאחים תאומים. הרי לך כי כמו שהיה המקום המסוגל למתן תורה במדבר שאין בו רק נבדלים מהגשם, כך הזמן המסוגל לדבר השכלי הנבדל מן הגשם הוא החדש השלישי כמו שאמרנו:

ספר שם משמאל - פרשת קדושים - ר"ח אייר

ויש לומר שענין ג' חדשים אלה מרומזין במזלות, טלה, שור, תאומים, כי הטלאים אין הבעלים נותנין עליהם עול אלא מבקשין להם מרעה טוב ויפה, והמה נמשכין אחר הרועה, ולעומת טובת המרעה נהנין הבעלים מהם בגזות וולדות, ואם יתן עליהם עול הם מתכחשין והגזות והולדות יהיו דלים ורעים, כן מתדמה ענין ההנהגה העליונה בימי ניסן כמ"ש (הושע י"א) בחבלי אדם אמשכם בעבותות אהבה, וישראל מקיימין (שיה"ש א') משכני אחריך נרוצה, ומתפנקין על רחמי מאריהון, וכן כתיב (ירמי' ב') זכרתי לך חסד נעורידך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר, והכל הוא באהבה וחיבה יתירה. אך חודש אייר מזלו שור, והוא שור לעול, וכמ"ש (תהלים קכ"ו) הלוך ילך ובכה נושא משך הזרע, כי איננו מרגיש מתיקות העבודה כ"כ, ואעפ"כ הוא מטה שכמו לסבול עול תורה אפ"ל בזמן ההסתר והסתלקות האור כי טוב של ימי ניסן. ובשביל זה זוכין לחודש סיון שמזלו תאומים, ובמדרש (שיה"ש פ' ה') אחת היא יונתי תמתי כמו תאומתי, שהוא תכלית התדבקות במקור החיים, לא אני גדולה ממנה ולא היא גדולה ממני, כבמדרש שם:

ספר שם משמאל - פרשת אמור - ל"ג בעומר

הנה סדר החדשים ניסן אייר סיון הגיד כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה שניסן מזלו טלה שאין להם אלא קול אחד אז הוא זמן הריצוי מצד כלל ישראל, וזה מורה נמי מצות פסח שה לבית אבות, אייר מזלו שור הוא זמן ריצוי כל פרט ופרט לעצמו, ורמזו ז"ל בש"ס ר"ה (כ"ו). בקרן פרה דקאי גילדא גילדא מתחזי כשנים ושלושה שופרות, מורה על התחלקות הפרטים, וסיון מזלו תאומים אז הוא זמן ריצוי משני הפנים יחדיו מצד הכלל ומצד הפרט, וע"כ במדרש (פתיחתא דאיכה ס"ל כ') כיון שנעשו ישראל כאיש אחד בלב אחד באותה שעה אמר הקב"ה הרי השעה שאתן תורה לבני, ועוד במדרש (דב"ר פ' ז') אילו היו ישראל חסרים אפילו אדם אחד לא היתה השכינה נגלית עליהן, הרי הריצוי מצד הכלל ומ"מ כל אחד ואחד קיבל לפי מה שהוא כאמרם ז"ל (מכילתא פ' יתרו) אתה עושה מחיצה לעצמך ואהרן מחיצה לעצמו וכו', וכן אמרם ז"ל (שמו"ר פ' כ"ט) קטנים לפי כחם וכו', עכ"ד:

ספר בני יששכר - מאמרי חדש סיון - מאמר א

ואחר החשך מה אתה בורא, אמר לו תאומים, ומפני מה אתה בורא תאומים, שעתיד לראות (נ"ל שצריך לומר

להיות) אדם באור ובחשך מפני שמזל תאומים אדם, עכ"ל. נ"ל לבאר, דהנה מזל תאומים הוא תואר אדם, והנה דרשו חז"ל על ישראל אתם קרויים אדם [יבמות סא.], והנה ישראל בגימ' או"ר וחש"ך, על כן המזל השלישי הכולל אור וחשך והוא אדם, הוא תאומים אור וחשך, והנה ישראל מברכין בכל יום יוצר אור ובורא חשך היינו ג"כ ב' המזלות של ניסן אייר, טלה שור, ואח"כ עושה שלום על ידי בריאת המזל השלישי תאומים, תואר אדם לו שהוא ישראל שנקרא אדם והוא כולל אור וחשך:

ומעתה בין והתבונן ג"כ אומרו בחדש השלישי ביום הזה דייקא, בריך רחמנא דיהיב לן אוריין תליתאי וכו' בירחא תליתאי דייקא, הכולל אור וחשך, על כן אמר ויחן שם ישראל דייקא, שם ישראל הכולל בשמו אור וחשך ועושה שלום, וזהו שאמרו בסיום התורה שבעל פה [סוף מס' עוקצין] לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר י"י עוז לעמו יתן [אין עוז אלא תורה [שהש"ר פ"א כ"ג]] י"י יברך את עמו בשלום, על כן נתן להם את התורה בירחא תליתאי תאומים, או"ר וחש"ך בגימ' ישראל תליתאי לאבהן, (והמשכיל על דבר יבין הענין ג"כ בראשית מלכותו של ישראל, דהנה מלכות דוד הבא מן יהודה הוא בבחינת אות ה' מן שם הנכבד אשר צר באות ה' חדש ניסן, ומלכות שאול הנה יהונתן בנו היה בו נשמת משיח בן יוסף הוא בחינת אות ו' מן השם אשר נוצר בו חדש אייר, והנה שניהם בחינת אור וחשך, ונעשה השלום הגדול בכריתת ברית ביניהם, והנה התבונן ג"כ יהונתן ודו"ד ג"כ בגימ' ישראל, ל, או"ר וחש"ך, אין כאן מקומו):

ספר יד מצרים - פירוש הגדה של פסח (המשך)

הענין כמ"ש שהתורה שניתנה לישראל הוא נגד ג' אבות שהם בחינת מצוות עשה ומצוות לא תעשה, במעשה נגד אברהם ויצחק, ועסק התורה ביעקב כידוע, וידוע שהתורה נחלקת גם כן לב' חלקים, תורה שבכתב ותורה שבע"פ, ואמרו "ליכא מידי דלא רמזא באורייתא", ור"ע היה דורש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות, נמצא שמצד אחד הם נכללים ביחד, ולכן הוא נגד יעקב, והוא נגד ב' שמותיו יעקב וישראל שהם נכללים ביחד, ומצד ב' מבחינת תורה שבע"פ, והם נגד ב' נשי יעקב רחל ולאה, ונגד כל זה יש בהם בישראל א' שנקראו גוי אחד בארץ נגד "אחד הוא אלהינו" וכו', ב' מנהיגים משה ואהרן, כמ"ש "שני שדייך" וגו', נגד ב' לוחות, וכמו שהלוחות כלולין זה בזה כמ"ש "מזה ומזה הם כתובים", כמו כן משה ואהרן שקולין כחדא, כמ"ש "הוא משה ואהרן, הוא אהרן ומשה". וג' חלוקות שישראל נחלקים, כהנים לויים ישראלים, נגד ג' אבות, ד' דגלים נגד ד' אמהות, וכן תיקנו ד' כוסות בפסח נגד ד' אמהות, ג' דברים פסח מצה ומרור, נגד ג' אבות, ד' חילוקי תורה שביארנו נגד ד' אמהות, וז"ש "ארבע אמהות" וכו' וכו'.

ספר כללים ראשונים - כלל לב

(לב) ענין שתי נוקבין לאה ורחל הוא, כי שני שרשים יש לישראל, א' - שורש כללי לכל האומה, לרעים ולטובים, מצד היותם ישראל. ודבר זה משתרש בשרשים גבוהים בבחינת שרשי ההארות העליונות, שאינם עשויים אלא בשביל ישראל, וישראל הם השתלשלות מן האורות העליונים. אך אין עיקר ההנהגה תלויה בזה, ועל כן אין לשורש זה תולדות רבות, אע"פ שהוא ענין עיקרי וגבוה. אך יש שורש אחד לישראל לפי בחינת מעשיהם, והוא השורש שנופלים בו המצבים הרבים המתחלפים דכנסת ישראל. ותולדות השורש הזה רבות מאוד, שבזה תלויים כל המקרים המתחדשים בהנהגה, אם לטוב אם למוטב. וזה ענין לאה ורחל. לאה היא שורש ישראל, והיא גבוהה מאוד, שנעשית ממלכות אימא, והיא במקום המוחין. אך אין בה כל השינויים שיש לרחל, ואין הזיווג עמה עיקרי, אדרבא, היא עלמא דאתכסיא. אך רחל היא שורש התחתונים לפי ענין מעשיהם, המשתנית במצביה לכל התחלף ענין התחתונים בזכותם, ועיקר ההנהגה תלויה בה, והיא עקרת הבית, והזיווג העיקרי הוא בה. וחידוש ההשפעה צריך שיהיה בזיווג רחל, והעיקר בזיווג ישראל ורחל. אך השלמת ההשפעה בכל תנאיה נעשה בשאר זיווגי היום בזיווגי לאה:

ספר מחשבות חרוץ - אות טו

ועיקר תולדות של יעקב יוסף שהוא דרגא דצדיק שומר הברית בלא חטא, שהוא בן זקונים שזיו איקונין דומה לו דרך דמיון כאפי זוטרי נגד אפי ררבי, והוא הוציא דיבת השבטים רעה, רצה לומר בקלקול היסוד שנקרא רע דנושאים עיניהם בבנות הארץ, ובודאי היה לו איזה טענה נגדם למראית העין בעולם הזה, אבל לא השיג דרגא דתשובה דעיקרו בזרעא דלאה בראובן הבכור שפתח בתשובה כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה פ"ד, ט), דעל כן

הושע מזרעו אמר פרשת שובה ישראל, ויהודה המשלים בדוד המלך ע"ה וכל זרעו אחריו עד משיח בן דוד דירוס ונישא מאברהם יצחק ויעקב (ילקוט ישעיה תע"ו), כי יזכה לזיו דאדם הראשון קודם החטא שהוא למעלה מזיו איקונין דיעקב:

ועל כן יהודה ויוסף היו המרובים מכל השבטים כי פרו ורבו ביותר מפני שהיה בהם קדושת היסוד יותר מכל השבטים, יוסף צדיק גמור בפועל בלא חטא, ויהודה בעל תשובה אחר החטא, דהתחלת התפשטות דיהודה בצאצאיו היה בחטא דער ואונן, אבל יהודה מחוקקי שהוא שורש המחוקק דנקרא כן משה רבינו ע"ה, שהוא שורש התלמידי חכמים שבישראל כידוע בסוד מה שאמרו בכמה דוכתיין בגמרא (שבת ק"א ע"ב) משה שפיר קאמרת, וכן יהודה שורש התלמידי חכמים שבישראל ולשכת הגזית בחלקו, ותלמיד חכם שעבר בלילה אל תהרהר אחריו ביום דודאי עשה תשובה (ברכות י"ט), ובידו וכח תשובתו לתקן הקודם בכח התורה, דעיקר תיקון הקודם לכל החטאים עד שיהיה כמי שלא חטא הוא רק על ידי התורה, ובחטא זה בפרט דאיתא בזוהר (ח"א ס"ב) שאין מועיל לו תשובה היינו דבתשובה לבד אי אפשר לתקן בזה הקודם לגמרי כלל רק בצירוף התורה:

וזהו דיוק הלשון תלמיד חכם שעבר עבירה בלילה אל תהרהר וכו' יעוין שם בברכות (י"ט), והרי אמרו בפרק רבי עקיבא (שבת פ"ט ע"ב) דל פלגי דלילתא שאין חוטאים כלל, וכן איתא (בראשית רבה נ', ג') כשדן אינו יהודי דן בלילה שאין חוטאים, אבל הכוונה על חטא הברית שהוא בלילה וכמו שנאמר (איוב כ"ד, ט"ו) ועין נואף שמרה נשף, ועיקר גיהנום הוא על קלקולי הברית כמו שאמרו בפרק עושין פסין (עירובין י"ט). שהכל יורדין על עסקי הינם, ואין לזה תיקון רק על ידי התורה דעל זה אמרו (חגיגה כ"ז). דתלמידי חכמים אין אור של גיהנום שולטת בהם, כי הם ודאי עשו תשובה דהמאור דתורה מחזירם למוטב ומתקנים הקודם, ואחר התשובה חוזר להתחלה למצות פריה ורביה שהיא המצוה הראשונה דקודם החטא, ועל ידי מצות כתבו האחרונה זוכה אחר כך לקיים מצות פריה ורביה הראשונה שאחר התיקון חוזר להתחלה:

מאמרי הראיה/המספד בירושלים

בפטירת הד"ר בנימין זאב הרצל ז"ל, כ' תמוז תרס"ד

ביום ההוא יגדל המספד בירושלים כמספד הדדרימון בבקעת מגדון. חז"ל אמרו שיונתן בן עוזיאל תרגם נביאים ונזדעזעה ארץ ישראל ד"מ פרסה על ת"פ. משום דאית מילי דלא מפרשן, והיינו האי קרא, דאמר רב יוסף דאלמלא תרגומי לא ידע מאי הוא, ואמרו שעמד יונתן בן עוזיאל על רגליו ואמר אני שגליתי סתריך לבני אדם, גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא, אלא שלא תרבה מחלוקת בישראל. וצריך להבין מהו גודל ההסתר שיש בפסוק זה, שגילה תרגומו "כמספד אחאב דקטל יתיה דהדרמון, וכמספד יאשיהו דקטל יתיה פרעה חגירא בבקעת מגידו", ולמה היה זה סייג שלא ירבה מחלוקת בישראל, ומה יחש הוא לענין הסתרים המיוחדים לשם יתברך.

והנה חז"ל אמרו שהספד זה יהיה על משיח בן יוסף שנהרג, וצריך להבין בכלל למה אנו צריכים לשני משיחים, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד, והרי התכלית המכוון הוא שנשיא אחד יהיה לכולם, ודוד עבדי נשיא להם לעולם. אמנם כשם שיצר השי"ת באדם הגוף והנשמה, ולעומתם הכוחות הנוטים להחזיק קיום הגוף על מכונו לשכללו ולפתחו, וכן הכוחות המחזיקים כח הנשמה הרוחנית ומעדינים ומשכללים אותה, ותכלית השלמות הוא שיהיה הגוף חזק ואמיץ ומפותח כראוי, והנשמה בריאה וחזקה ומשוכללת, מושכת אחריה בכוחה האדיר את כל כוחות הגוף האמיצים והחזקים, לתכלית השכל הטוב והטהור, חפץ העליון ב"ה בעולמו, כן הכין בישראל ביחוד שני אלה הכחות, הכח המקביל לערך הגוף האנושי, השוקק לטובת האומה במעמדה ושכלולה החומרי, שהוא הבסיס הנכון לכל התכניות הגדולות והקדושות שישראל מצויינים בהן, להיות עם קדוש לד' אלקי ישראל, ולהיות גוי אחד בארץ לאור הגיים, והצד השני עצם הכח לשכלול הרוחניות בעצמה.

וההבדל שביניהם, שלהצד הראשון יש דוגמא בין כל עמי הארץ לישראל, כמו שאנו שוים להם בגופניות כאשר האדם שוה בכח החיים שבו לאחד הבעלי חיים, והצד השני הוא הענין המתיוחד לישראל עצמם, שע"ז נאמר "ד' בדד ינחנו ובגויים לא יתחשב", מצד תורת ד' והקדושה העליונה המיוחדת לישראל עם קדוש.

והנה מתחילה הוכנו ב' הכחות הכלליות בשני השבטים שהוכנו למלוך בישראל, אפרים ויהודה, שהוא כלל יוסף ויהודה. וכמו בתחילה מעשי אבות סימן לבנים יוסף היה המשביר, ששלח אותו אלקים לפליטה גדולה להחיות עם רב, והחיה את יעקב ובניו בחיי החומר לחם לפי הטף בעת שג"כ כל הארץ באו למצרים לשבור, והיה נבלע בין האומות, וידע שבעים לשון, שהוא מורה על הצדדים שיש יחש שיווי בין ישראל לעמים כולם, ומ"מ ידע כח קדושתו,

ודוקא ע"י זה היתרון אין עשו נופל כ"א ביד בניה של רחל, כענין מיניה ובי' אבא ניזיל ביה נרגא, ויהודה מיוחד לכח ישראל המיוחד, "היתה יהודה לקדשו", ועל אהל יוסף נאמר, "אוהל שיכן באדם". והנה תכלית בחירת מלכות בי"ד היה שיהיו ב' הכחות נכללים כאחד, ולא די שלא יהיו סותרים זה את זה כ"א עוד עוזרים זל"ז, ואמרו ז"ל במדרש שנאמר בדוד אדמוני, כמו שנאמר בעשו, אלא שנוסף בו יפה עינים, ומדעת סנהדרין הורג. קיבוץ הגבורה החומרית וכל התלוי בה, לתוקף עם וממלכה גדולה ואדירה רבתי בגוים, עם העילוי הרוחני היותר מרום וקדוש.

ולוא שגרמו עוונות, וישראל מאסו במלכות בי"ד עד שנחלקה האומה, עשרת השבטים שאפרים שהוא כח יוסף בפ"ע, ויהודה בפ"ע, היה הכל מאוחד בכח אחד ע"י עץ יהודה שהיה כולל ג"כ כחו של יוסף, "ידבר עמים תחתינו ולאומים תחת רגלינו יבחר לנו את נחלתנו את גאון יעקב אשר אהב סלה", וע"י קיבוץ ב' הכחות יחדיו היו שניהם מתעלים, הכח החמרי היה מתעדר ומתקדש מצד קרבתו אל הקדושה המיוחדת לישראל, והכח הרוחני היה מתחזק ומתאמץ בכח חיים מלא ואדיר כדי לגלות הודו ותפארתו על ישראל, עד שקרני הודו היו מאירים ג"כ על העולם כולו, וכמו שיהיה לע"ל, "והיה שורש ישי אשר עומד לנס עמים אליו גויים ידרושו והיתה מנוחתו כבוד", לא מלחמה בין שני כחות מתנגדים כ"א מנוחה שלמה, שהוא הכבוד היותר עליון ונשא, אמנם, עוונותינו הטו אלה, שנתחלקה מלכות בית דוד וכל אחד מן הכחות השנים, שהיו ראויים להתאחד דוקא, התחיל להתפתח בפ"ע, כאילו דבר אין לו עם משנהו, ומזה יצא מה שיצא להפסד כללי לשני העינים בעוונותינו הרבים. אפרים, שנוסד ע"י ירבעם, שהופקד מתחלה על סבל בית יוסף, מפני כשרונו המעשי, "וירא שלמה את הנער כי עושה מלאכה הוא ויפקד אותו לכל סבל בית יוסף", פנה לגמרי מהקדושה העליונה המיוחדת לישראל, "ואותי השלכת אחרי גויך". ומזה יצא הסילון הממאיר, חטא עבודה זרה שגרם להתפתחות הנטיה של השווי שיש בישראל לעמים לצד הרע והגרעון, עד מדת "אפרים בעמים הוא יתבולל אפרים היה עוגה בלי הפוכה", ויהודה בחסור לו הצד המעודדו בחומריותו, היה צריך להשלמה רוחנית גדולה ואדירה, שתספיק להמציא ג"כ את הצד החסר החמרי, וכיון שלא עלה למעלה זו נתבזבז הכח הרוחני ג"כ עד שלא החזיק מעמד ו"כשל גם יהודה עמם", ו"לשונם ומעלליהם אל ד' למרות עני כבודו". והנה גם אחרי הפירוד, אם היו עכ"פ מתאחדים לדעת שכל אחד יסגל לו את נטייתו הפרטית, אבל באופן שיקבלו זה מזה את הצדדים הטובים, ויהודה יקבל מאפרים את הדרכים והנטייות המוכשרות בו לשכלול האומה בתוקף חומריותה ואנושיותה הכללית, ואפרים יקבל מיהודה את הכח העליון המיוחד לישראל בדרכי קדושה, מתורה ומדות קדושות והכשרה לבואה ורוח הקודש למיוחדים לזה, היה המחץ הולך ומתרפא. אלא שכיון שנחלקו חלוק ממלכה, וע"י ההשפעה המאחדת הלא הדבר מחוייב שהצד הגובר יהיה לו המצב העליון הרוחני המיוחד לישראל, שהיא הנשמה המאחדת ומחיה את הגוף, וזה לא רצה ירבעם, ע"כ היתה התכנית הפנימית של ציור אפשרות ההתאחדות עם המניעה מצד חפץ ההתנשאות שלא במשפט, מה שאמרו חז"ל שתפסו הקב"ה לירבעם בבגדו וא"ל חזור בך ואני ואתה ובן ישי נטייל בגן עדן, יחדיו תשכללו את האומה הישראלית להביאה לתכליתה להיות לעם לד' אלהי ישראל להיות ג"כ ראוייה להיות לאור גויים, שהצדדים השווים לכל האדם אשר ע"פ האדמה ג"כ ראויים להכנס בבנין, אמנם על שאלת "מי בראש", מוכרחת התשובה לבא "בן ישי בראש", כי מבלעדי הכרת השליטה העליונה של הצד הרוחני, "כי חלק ד' עמו, יעקב חבל נחלתו", אז אפסה כל תעודה לישראל, חלילה, והנם המעט מכל העמים, וראויים יותר מכולם להרס וכליון, חלילה, אבל שרירות הלב גרמה שאמר "א"ה לא בעינא", ומזה נמשכה השלשלת של צרותיהן של ישראל ופיזורם, ותכלית מרוק הגלות עד עת קץ.

ע"כ עומד בכל משך זמן הגלות המצב הכללי של האומה בדרך ניגודי של אלה שני הכחות, שלפעמים מתגלה נטיה לחוזק הלאומי החמרי ויתר הצרכים האנושים הכוללים, שנובע בעיקרו מיסוד הנטיה המיוחדת ליוסף ואפרים, ולפעמים מתנערת הנטיה הרוחנית לקיומה של תורה והפרחת הצד הרוחני המיוחד לישראל, להרים קרן ביראת ד', באהבתו, ובאהבתה של תורה ודרכיה. ובאשר ש"כמו פולחן ובוקע בארץ נפזרו עצמינו לפי שאול", והכח המאחד המקיף את פועלי הנטיות ליסוד אחד, להיות משפיעים ומושפעים ביחד כ"א לפי ערכו, ולאחד ההנהגה בהגברת הצד הרוחני, באופן שהוא יהיה המחזק והנותן חיים לכל יתר החלקים, ככוח חיי הנשמה המחיה את הגוף לכל חלקיו, ובאשר אי אפשר לאומתנו שתבוא לתעודתה הרוממה לשאת בגאון עז שם ד' הנקרא עליה כ"א בהשתלמה בתכלית ההכשר בשני חלקיה, הכללי, חלק יוסף, והפרטי, חלק יהודה, מלכות בית דוד, שמחוזק כחו הפרטי כולל הוא ג"כ את הצד הכללי, "אדמוני עם יפה עינים", הנה מתנערים באומה כחות לכל צד, וכמו שהכחות המגבירות את הרוחניות הם מכשירים למדת משיח בן דוד, שהתעודה התכליתית היא עיקרו ויסודו, כי באמת מרכז החיים הוא ההתעלות הרוחנית, אלא שא"א שתהיה הרוחניות מפותחת כראוי אם לא יהיו שלמים עמה כל הקנינים החמריים הנדרשים לאומה שלמה ומשוכללת כן ההתנערות לבקש חוזק לאומי, חמרי, ויתר מכשירי החיים הכלליים הם

הכשרת משיח בן יוסף, וכשהם משמשים בערבובייה מצרת הגלות ומקוצר הדעות ופיזור הכוחות, הם חבלי משיח, הכוללים חבלי שני משיחים, אשר חרפו אויבך ד' אשר חרפו עקבות משיחך, שתי העקבות של תרין משיחין.

והנה, פעולת משיח בן יוסף, שתהיה ההכשרה הכוללת, אע"פ שודאי תהיה עם זה ממולאת בדעת ויראת ד' שנמצאת הרבה ג"כ, לתכלית הכשרת כלל האנושיות, מ"מ כיון שהיסוד העיקרי המרובה באיכותו, שהוא התיחדות הצורה הפרטית הישראלית בהתגברת אינו בולט בו כ"כ, א"א לו להתקיים, ע"כ עתיד משיח בן יוסף להיות נהרג. אמנם כשיהרג יכירו הכל העיוות, שאמנם לא היה הדור ראוי להכיר הערך של הנטיה לתגבורת כוללת איך לקבל ממנה רק הטוב, ואת הטוב באמת לקבל, ולשעבדה לתוקף הצד העליון שבתעודת ישראל, למשיחות בן דוד, "וספדו עליו כמספד על היחיד, והמר עליו כהמר על הבכור", המספד הוא ההתרגשות לשעתה ממחזה מדאיב, המכניס קודר ויאוש בלב דומה כמספד על היחיד שאין תקוה נשקפת להבנות עוד, כמו הורים זקנים שאבדו את בנם יחידם, ל"ע. אמנם המרירות היא באה כבר בסיוע השכל המתבונן את ערך המצב, השכל ישיכיל, כי אמנם כוח האומה בכללה מוציא מכללה נשמת המשיחין, ע"כ אמנם במרירות אבידת הבכור, המזדמן לרוב אצל הורים צעירים שלא חונכו בדעת גידול בנים, ומחסרון הכרה לא שמרום כראוי ממחלה, וע"כ מתו, כן האומה מתבוננת כי לא הכירה את ערך הנטיה של ההשתלמות הכללית איך להשתמש בה בתור דבר גדול, המצטרף ומסתעף ליסוד התכלית העליון, שעמו היתה התעודה הלאומית מתמלאת, וממילא היתה זוכה לקיום והצלחה של הפרחה. והנה כ"ז שמתדמה, מפני הפירוד השורר בגלות, שב' הכוחות הם באמת נפרדים זה מזה, עד שמי שנחלץ והגביר את הצד הכללי באומה נעשה בעונותינו הרבים צר ואויב לתורה ולקיום המצוות, וכל דרכי הקדושה המיוחדים לסגולת ישראל הפרטית, וכן מי ששם מגמתו ליסוד ההתייחדות הישראלית נעשה ע"ז זה עצמו מנגד ומפריע לכל תיקון חומרי כללי, שע"ז מעבר מזה נעשה פרצים, ומעבר מזה מתגלה חולשה ועצבות ודכאות לב. אמנם אחרי הנסיון האחרון של סיבת מניעת הקיום של משיח בן יוסף, יתבוננו הכל שבאמת אין כאן כחות מתנגדות, ושראוי להכניס הכל בחוברת אחת ולסדר דרכי האומה, באופן שכל שכלול כללי יהיה בסיס לשכלול הישראלי המיוחד, ותהיה ההכרה בחסרון ההצטרפות משני הצדדים בין מן הנוטים אחרי החומריות והכלליות, בין מהנוטים אחרי הרוחניות והפרטיות. ע"כ יהיה המספד גדול מב' הצדדים, שיכירו שיש טעות ביסוד הנטיות שהן בנויות להיות מתאחדים, וכ"כ גרמו קלקולים בנטותם לפירוד, לחבל איש מעשה רעהו.

והנה התכונה של החבה הלאומית נתגלתה באחאב שחבב מאד את ישראל. ואחז מעשה אבותיו עמרי שהוסיף עיר אחת בארץ ישראל, ו"דורשי רשומות אמרו כולם באים לחיי העולם הבא, 'לי גלעד', זה אחאב שנפל בגלעד", שהיה מעמיד פנים במלחמה, גם אחר שנחתו בו החצים, כדי שלא להבעית את ישראל. אומץ רוח כזה בא מאהבה יתירה ונפלאה, גם כיבד את התורה מפני שע"כ"פ שמר את כבוד האומה כלפי חוץ, לפני בן הדד, ועכ"ז לא הכיר ערכה של תורה וקדושת השי"ת המיוחדת שבה כל יתרונם של ישראל. ע"כ הלך בדרכי איזבל ובחוקות התועבות של גויי הארץ לפי המדה שהיתה שולטת אז ברוח הזמן. לעומת זה יאשיהו הגביר את הצד הרוחני עד אין דומה בכל המלכים כעדות הכתוב, "וכמוהו לא היה, לפניו מלך אשר שב אל ה' בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאדו", עד שלא רצה כלל להיות יחס ישראל עם אומות העולם, ובה ויתר ע"ד ירמיהו הנביא שצוה מפי ד' להניח לעבור בארץ ישראל את חיל מצרים. ע"כ באחאב ויאשיהו התכנסו ב' הנקודות, של יוסף ושל יהודה, כח משיח בן יוסף ובן דוד. ע"כ בהסרת העיוות הבא מחסרון הכנת האומה, שלא תשתמש בכחותיה המתגלים ביחודי הסגולה לטובה כראוי, לעת קץ הכיר כי היה אפשר לאחד ב' הכחות יחד בהיות ההכרה שלמה, א"כ יגדל ההספד בצירוף ב' הנטיות, כפי תכלית רחוקן בפועל, כן תהיה קרבתן והכרת זיקוקן זה לזה, וכיכפל כמספד אחאב ויאשיהו גם יחד, לתן לקח להבא לאחד את הכחות, להשכיל להעמידם במערכה הגונה המביאה לטובה כללית. והנה באמת כ"ז הפירוד, שהאומה אינה מוכשרת לאחד הכחות, וכ"א מחליש את חברו, ההנהגה הולכת שאין כל נפש מסוגלת לקבל כי אם נטיה אחת, ע"כ לפעמים יבא הפסד מוסרי או מדעי אם נעמול להכניס ב' הנטיות בבת אחת. אבל ההתפרדות העמוקה, הלא היא שורש המחלוקת בישראל, ע"כ אע"פ שהנביא דבר ברמז, מ"מ תרגם יונתן בן עוזיאל וגילה הדבר יותר, ועי"ז נדעזעה ארץ ישראל ת"פ על ת' פרסה, כי כ"ז שלא הוכשר הדור להשוות הנטיות ולכוללם, כ"א נכוה מחברו. ומ"מ התחזק יונתן בן עוזיאל ואמר "גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי ולא לכבוד ב"א עשיתי כ"א שלא ירבה מחלוקת בישראל", והפתח השכלי יכשיר הדעות לבקש עצות איך ללכת בעקבות שתי ההכנות, ששתיהן נחוצות.

והנה, בתור עקבא דמשיח בן יוסף, נתגלה חזיון הציונות בדורנו, הנוטה לצד הכללי ביותר, ומצד חסרון הכשרתו אין הכחות מתאחדים, להשכיל מעבר מזה איך שההכשר הכללי לישראל אינו כ"א בסיס ליסודו המיוחד, וע"כ צריך

שתהיה ההנהגה מכוונת לתכלית ההתעלות המיוחדת, ולהיות מושפעת הרבה מהסגולה של יחידי הדור צדיקים וחכמי תורה, ולעומת זה ההכרה שהחפץ לחזקם של ישראל והתנערותם בתור אומה חיה, עם כל צרכיה החומריים, שהוא דבר נכון כשמצטרף לכל התכונה הראויה, גרמה עד כה שלא הצליחה במעשיה, עד שחסרון ההצלחה גרם לסכסוכי דעות וריב אחים, שהלכו בדרך מסוכנה כזאת עד שהמנהיג הראשי^[1] נפל חלל מעוצר רעה ויגון.